

V Bruseli 9. 2. 2026
C(2026) 659 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 9. 2. 2026,

**ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781
stanovením výnimiek zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Všeobecný kontext a cieľ

Nariadenie (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov (ďalej len „nariadenie o ekodizajne udržateľných výrobkov“)¹ nadobudlo účinnosť 19. júla 2024.

Nariadením o ekodizajne udržateľných výrobkov si Komisia plní záväzky, ktoré prijala v Európskej zelenej dohode stanovenej v oznámení z 11. decembra 2019 a v oznámení z 11. marca 2020 o novom akčnom pláne pre obehové hospodárstvo za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu. Jedným zo záväzkov je pripraviť regulačný rámec EÚ na udržateľnú budúcnosť a zabezpečiť, aby výrobky uvádzané na trh EÚ boli čoraz udržateľnejšie. Nariadenie o ekodizajne udržateľných výrobkov má takisto zásadný význam pri plnení ambícií Dohody Komisie o čistom priemysle dosiahnuť ako EÚ postavenie svetového lídra v obehovom hospodárstve do roku 2030, ako Komisia uviedla vo svojom oznámení z 26. februára 2025.

Popri vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn sa v nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov považuje zničenie nepredaných spotrebných výrobkov podnikmi za environmentálny problém v celej EÚ a zavádzajú sa v ňom opatrenia na zabránenie tejto praxi. Preto je takisto v súlade so stratégiou EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií vytýčenou v oznámení Komisie z 30. marca 2022, v ktorej Komisia oznámila opatrenia na zastavenie ničenia nepredaných textílií. Celkovo 4 % až 9 % všetkých textilných výrobkov na trhu EÚ sa zničí ešte pred použitím.

V nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť prijať opatrenia, pri ktorých možno odôvodnene očakávať, že zabráni potrebe zničiť nepredané spotrebné výrobky. Takisto sa ním zakazuje ničenie nepredaných odevov a odevných doplnkov, ako aj obuvi. Aby sa zaručil primeraný spôsob uplatňovania tohto opatrenia, v článku 25 ods. 5 nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov sa Komisii ukladá povinnosť prijímať delegované akty, v ktorých v prípadoch potreby stanoví výnimky z predmetného zákazu. Dané výnimky môžu byť opodstatnené z ktoréhokoľvek z týchto dôvodov:

- a) zdravie, hygiena a bezpečnosť;
- b) poškodenie spôsobené na výrobkoch, ktoré nastalo v dôsledku nakladania s nimi alebo sa zistilo po tom, ako boli výrobky vrátené, ktoré nie je možné opraviť nákladovo efektívnym spôsobom;
- c) nevhodnosť výrobkov na účel, na ktorý sú určené, pričom v príslušných prípadoch sa zohľadní právo EÚ, vnútroštátne právo a technické normy;
- d) neprijatie výrobkov ponúknutých na darovanie;
- e) nevhodnosť výrobkov na prípravu na opätovné použitie alebo na repasovanie;
- f) nepredajnosť výrobkov z dôvodu porušenia práv duševného vlastníctva vrátane falšovaných výrobkov;
- g) zničenie je možnosťou s najmenšími negatívnymi environmentálnymi vplyvmi.

¹ Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>.

V týchto výnimočných prípadoch budú hospodárske subjekty smieť nepredané odevy a obuv zničiť. Podmienky zničenia budú formulované takým spôsobom, aby bolo možné skontrolovať, či boli splnené. Účelom stanovenia podmienok, za ktorých podniky môžu uplatniť výnimky z tohto zákazu, je pomôcť zákaz vykonávať tým, že sa zaručí jeho uplatňovanie v potrebných a primeraných prípadoch, a tak minimalizovať negatívne vplyvy na podniky a zároveň zamedziť právnym medzerám, ktoré by umožňovali zákaz obchádzať.

V delegovanom akte sa zohľadňujú nové pravidlá nakladania s textilným odpadom navrhnuté podľa smernice 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade² (rámcová smernica o odpade). Delegovaný akt je takisto v súlade s povinnosťami hospodárskych subjektov vyplývajúcimi z nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov zverejňovať informácie o nepredaných spotrebných výrobkoch, ktoré vyradujú, napríklad informácie o dôvodoch vyradenia výrobkov podľa potreby vrátane príslušnej výnimky podľa článku 25 ods. 5 nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov.

Právny základ

Právnym základom nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (vnútorný trh). V článku 25 ods. 5 nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov sa Komisii ukladá povinnosť prijať delegovaný akt, v ktorom sa stanovujú výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky uvedené v prílohe VII k nariadeniu o ekodizajne udržateľných výrobkov a ktorý sa bude vzťahovať na textilné a kožené odevy a odevné doplnky, ako aj obuvnícke výrobky. Zásada subsidiarity je splnená, keďže o týchto výnimkách nemôžu rozhodovať jednotlivé členské štáty.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Tento delegovaný akt vychádza z odporúčaní z podpornej štúdie, ktorá poskytla užitočné technické informácie o výnimkách zo zákazu ničiť nepredané odevy a obuv³. Účelom štúdie bolo určiť uplatniteľnosť každej potenciálnej výnimky a takisto spôsob, ako možno výnimky konkretizovať a vykonávať v praxi. Na dosiahnutie týchto cieľov sa dôraz kládol na konzultácie so zainteresovanými stranami.

Najprv v júni 2024 prebehol online prieskum, ktorý obsahoval otázky ku konkretizácii, k vykonávaniu a potenciálnym hospodárskym dôsledkom každej výnimky. Svoje odpovede poskytlo 56 respondentov vrátane obchodných a podnikateľských združení, mimovládnych organizácií a expertov z členských štátov. Na základe spätnej väzby z tejto konzultácie a preskúmanej súvisiacej odbornej literatúry sa určilo, v ktorých prípadoch by mohla byť každá výnimka potrebná a ako by sa tieto výnimky mohli využívať.

S cieľom zvalidovať pôvodný návrh výnimiek sa v septembri 2024 uskutočnil workshop zainteresovaných strán v snahe zhromaždiť názory, ako každú výnimku sformulovať a ako by hospodárske subjekty výnimky mohli zaviesť a opodstatniť ich uplatniteľnosť. Následné dôkladné rozhovory a písomná spätná väzba od zainteresovaných strán poskytli ďalšie konkrétne informácie zo sektora odevov a obuvi.

² Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

³ Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie, Ecoinnovazione, Vito, Öko-Institut e.V, Moch, K. et al., *Technical assistance on derogations for a prohibition on the destruction of unsold apparel and footwear – Final report*, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024, <https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/7b1b66c7-b1f2-11ef-acb1-01aa75ed71a1>.

Okrem toho podporná štúdia takisto poskytla kvalitatívne poznatky o očakávaných hospodárskych dôsledkoch výnimiek pre hospodárske subjekty. Hoci sú výnimky zavedené podľa tohto delegovaného aktu spojené s určitými obmedzenými výdavkami na opodstatnenie ich uplatniteľnosti, ako sa uvádza ďalej, ich celkový vplyv je pozitívny v porovnaní so situáciou, keď by sa zo zákazu ničiť výrobky nezaviedli žiadne výnimky.

Celkovým záverom podpornej štúdie je, že vplyv výnimiek sa týka širšej palety ustanovení iných právnych nástrojov a nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, konkrétne: i) článku 23 nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, v ktorom sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť prijať potrebné opatrenia, pri ktorých možno odôvodnene očakávať, že zabránia potrebe zničiť nepredané spotrebné výrobky, a ii) článku 24 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, v ktorom sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť zverejňovať údaje o množstve výrobkov, ktoré vyradujú, a dôvody ich vyradenia. Podľa daného ustanovenia sú hospodárske subjekty už povinné zaznamenávať dôvody zničenia výrobkov, ktoré by mohli opodstatniť uplatňovanie výnimiek.

Vplyvy na hospodárske subjekty posúdené v podpornej štúdii, ktoré sú relevantné pre tento delegovaný akt, sa týkajú v prvom rade nákladov na opodstatnenie uplatniteľnosti osobitných typov výnimiek. Predmetné vplyvy úzko súvisia s existujúcou praxou hospodárskych subjektov pri zabezpečovaní kvality výrobkov, ako aj nákladov na dodržiavanie predpisov okrem iného vzhľadom na: i) nariadenie (EÚ) 2023/988 (nariadenie o všeobecnej bezpečnosti výrobkov); ii) nariadenie (ES) 1907/2006 (nariadenie REACH); iii) nariadenie (EÚ) 2019/1020 (nariadenie o dohľade nad trhom) a iv) práva duševného vlastníctva. Zladenie s týmito postupmi a rámcami zaručuje právnu súdržnosť a umožňuje podnikom čerpať výhody plynúce z existujúcich informačných systémov, napríklad systémov vychádzajúcich z posúdenia otázky, či je výrobok bezpečný podľa kritérií nariadenia o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Tak sa minimalizuje administratívna záťaž spojená s výnimkami stanovenými v tomto delegovanom akte.

Podporná štúdia zahŕňa návrh, aby sa stanovili požiadavky na informácie za každú výnimku pri opatreniach prijatých na zabránenie využívania daných výnimiek v budúcnosti. Táto potreba je už dostatočným spôsobom pokrytá článkom 24 ods. 1 bodom d) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, v ktorom sa hospodárskym subjektom už ukladá povinnosť do svojich zverejnených údajov o vyradených nepredaných spotrebných výrobkoch zahrnúť aj informácie o prijatých i plánovaných opatreniach na účely zabránenia ničeniu nepredaných spotrebných výrobkov.

Pokiaľ ide o krátkodobé a dlhodobé pozitívne vplyvy, v podpornej štúdii sa konštatuje, že výnimky a súvisiace požiadavky na opodstatnenia a na zverejňovanie údajov môžu hospodárske subjekty podnietiť prijať posilnené a zlepšené interné opatrenia zabezpečovania kvality v snahe minimalizovať prípady, keď nepredané výrobky nevyhovujú predpisom. Tieto opatrenia by mohli prispieť k prísnejším výrobným normám a lepšej kvalite výrobkov.

Komisia na základe podpornej štúdie zostavila diskusný dokument s predbežnými návrhmi ku každej výnimke. Predstavila ho na prvom zasadnutí fóra pre ekodizajn 20. februára 2025. Zúčastnilo sa na ňom vyše 200 účastníkov (na mieste a online) vrátane zástupcov rôznych sektorov priemyslu, mimovládnych organizácií, akademickej obce, medzinárodných partnerov, ako aj účastníkov z členských štátov a krajín EHP. Ďalšie diskusie prebehli na zasadnutí expertnej skupiny členských štátov 21. februára 2025.

Členom fóra pre ekodizajn sa takisto adresovala výzva, aby pripomienkovali diskusný dokument v rámci online prieskumu EÚ. Odpovede naň postúpilo 14 obchodných a podnikateľských združení, štyri mimovládne organizácie a sedem členských štátov. Niesli sa v duchu všeobecnej podpory väčšiny zainteresovaných strán, pokiaľ ide o koncepciu

výnimiek, ale obsahovali aj konkrétne body, pri ktorých sa považuje za potrebné výnimky vylepšiť. Táto spätná väzba spolu s výsledkami podpornej štúdie boli predmetom dôkladného preskúmania ako súčasť úsilia delegovaný akt sfinalizovať.

Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov zdravia, hygieny a bezpečnosti, ako sa uvádza v článku 25 ods. 5 písm. a) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, vyše 70 % respondentov sa k navrhovanej koncepcii nevyjadrilo alebo poskytlo len okrajové pripomienky. Zahŕňali žiadosti o: i) ďalšie objasnenie prepojenia s právnymi predpismi EÚ o bezpečnosti výrobkov a ii) sformulovanie danej výnimky tak, aby bola konzistentná s ostatnými výnimkami.

Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 písm. b) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, predovšetkým z dôvodu poškodenia spôsobeného na výrobkoch, ktoré nastalo v dôsledku nakladania s nimi alebo sa zistilo po tom, ako boli výrobky vrátené, ktoré nie je možné opraviť nákladovo efektívnym spôsobom, vyše 65 % respondentov sa k navrhovanej koncepcii nevyjadrilo alebo poskytlo len okrajové pripomienky. V poskytnutých pripomienkach zainteresované strany žiadali vylúčiť alebo obmedziť uplatňovanie úvah o nákladovej efektívnosti s argumentom, že by pôsobili ako stimul ničenia a nie opráv, predovšetkým pri výrobkoch rýchlej módy s nízkou hodnotou. Nákladová efektívnosť sa v nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov výslovne uvádza, a teda tento aspekt nemožno z výnimky vynechať. V snahe zabrániť ničeniu predmetných výrobkov len na základe argumentu nákladovej efektívnosti sa však v delegovanom akte ukladá povinnosť vykonať pri výrobkoch, na ktoré sa táto výnimka vzťahuje, posúdenie kvality a v relevantných prípadoch aj technických testov, praktického hodnotenia alebo postupov triedenia, pri ktorých je prioritou opätovné naplnenie skladov a opravy. Takéto postupy účinne zabraňujú ničeniu výrobkov, ktoré spotrebiteľia vracajú, pričom hospodárske subjekty žiadajú ich uznanie na opodstatnenie uplatniteľnosti tejto výnimky namiesto dokumentovania a zaznamenávania posudzovaní jednotlivých výrobkov určených na zničenie.

Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 písm. c) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, predovšetkým z dôvodu nespôsobilosti výrobkov na účel, na ktorý sú určené, vyše 60 % respondentov sa k navrhovanej koncepcii nevyjadrilo alebo poskytlo len okrajové pripomienky. Poskytnuté pripomienky sa týkali prevažne návrhu zahrnúť do tejto výnimky ničenie výrobkov z dôvodu nesplnenia nepovinných požiadaviek. Zainteresované strany voči tejto výnimke namietali, pretože predmetné výrobky sú v plnom súlade s právnymi predpismi Únie, a vyjadrili obavy, že by mohla viesť k medzerám, ktoré by podnikom umožnili zostaviť prísnejšie interné stratégie len na opodstatnenie ničenia výrobkov. Vzhľadom na poskytnuté pripomienky sa táto výnimka napokon nezachovala. Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 písm. d) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, teda z dôvodu neprijatia výrobkov ponúknutých na darovanie, 45 % respondentov vzneslo k navrhutej koncepcii zásadné pripomienky. Väčšina z nich zahrnutie tejto výnimky podporuje, ale mnohí vyjadrili obavy z jej príliš prísnej formulácie, napríklad z požiadavky ponúknuť nepredané výrobky ako dar najmenej trom vhodným príjemcom. Iní respondenti naproti tomu žiadali ešte prísnejšiu formuláciu, predovšetkým viac požiadaviek týkajúcich sa podmienok, za ktorých možno výrobky ponúkať na darovanie, a rozsahu úsilia, ktoré majú vyvinúť hospodárske subjekty pri hľadaní vhodných príjemcov. Na základe týchto pripomienok sa výnimka zrevidovala a predĺžilo sa obdobie, počas ktorého sa výrobky verejne ponúkajú na darovanie. V snahe predísť nenáležitým negatívnym vplyvom na subjekty sociálneho hospodárstva sa doplnila výnimka týkajúca sa okolností, keď dané subjekty prijali nepredané výrobky ako dar a nie sú schopné nájsť príjemcov.

Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 písm. e) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, konkrétne, keď výrobky nie sú vhodné na prípravu na opätovné použitie alebo repasovanie, 45 % respondentov vzneslo k navrhutej koncepcii zásadné pripomienky. Zahŕňali výzvu viacerých zainteresovaných strán vypustiť z výnimiek výrobky, ktoré obsahujú prvky v rozpore s bežne uznávanými sociálnymi normami a citlivými aspektmi, pri ktorých nápravné opatrenia nie sú technicky uskutočniteľné. Táto výnimka sa však zachováva, aby sa predišlo neúmyselným negatívnym vplyvom na hospodárske subjekty, pričom požiadavka vykonať nápravné opatrenia, ak sú technicky uskutočniteľné, by mala zabrániť nenáležitému využívaniu tejto výnimky.

V rámci úvah týkajúcich sa nevhodnosti výrobkov vzhľadom na prípravu na ich opätovné použitie alebo repasovanie a v snahe zaručiť súlad s rámcovou smernicou o odpade, predovšetkým s navrhnutými zmenami v oblasti textilného odpadu, by sa na výrobky sprístupnené na trhu po príprave na ich opätovné použitie (a ktoré potom nemožno predat) už viac výnimka zo zákazu ničiť výrobky nemala vzťahovať. Táto výnimka sa zahŕňa ako osobitný bod.

Pokiaľ ide o ničenie výrobkov z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 písm. f) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, t. j. z dôvodu porušenia práv duševného vlastníctva vrátane falšovaných výrobkov, 57 % respondentov sa k navrhovanej koncepcii nevyjadrilo alebo poskytlo len okrajové pripomienky. Niektorí respondenti varovali pred zahrnutím tejto výnimky, pretože by umožnila ničenie výrobkov, ktoré sú v zásade vhodné na použitie. Konkrétne nesúhlasili so zahrnutím výnimky v prípade licenčných zmlúv, pretože výrobky, ktoré sú predmetom takých dohôd, nie sú ani falšovaným tovarom ani sa nevyrábajú so zámerom porušiť práva duševného vlastníctva, a teda by sa ich ničenie nemalo povoliť. Napriek týmto pripomienkam sa daná výnimka považuje za potrebnú, pretože porušovanie práv duševného vlastníctva, ako aj osobitných licenčných zmlúv alebo zmluvných dojednaní obmedzujúcich predaj alebo distribúciu výrobkov môže opodstatňovať zničenie nepredaných spotrebných výrobkov.

Výnimka založená na dôvodoch uvedených v článku 25 ods. 5 písm. g) nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, t. j. ak je zničenie možnosťou s najmenej negatívnymi environmentálnymi vplyvmi, sa do delegovaného aktu nezahrnula. Na základe aktuálneho zoznamu výrobkov v prílohe VII k nariadeniu o ekodizajne udržateľných výrobkov sa v podpornej štúdií zdôraznilo, že opätovné použitie daných výrobkov je z environmentálneho hľadiska vždy najlepšou možnosťou v porovnaní s ich recykláciou alebo inými formami zničenia. 77 % respondentov sa k navrhovanej koncepcii nevyjadrilo alebo poskytlo len okrajové pripomienky. Výrobky, ktoré nie sú vhodné na použitie, a teda sa na ne vzťahujú iné výnimky, možno naďalej recyklovať, čo je v súlade s prioritou hierarchie odpadového hospodárstva predchádzať vzniku odpadu a pripraviť výrobky na opätovné použitie, ako sa stanovuje v článku 4 rámcovej smernice o odpade.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Oprávnenie prijímať delegované akty sa stanovuje v článku 25 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1781.

V článku 1 sa stanovuje vymedzenie pojmov, ktoré sa uplatňujú na účely tohto delegovaného aktu.

V článku 2 sa špecifikujú výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky.

V článku 3 sa špecifikujú dôkazy, ktoré hospodárske subjekty musia poskytnúť, aby umožnili overenie opodstatnenia zničenia nepredaných výrobkov.

V článku 4 sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť poskytovať informácie o uplatniteľnej výnimke prevádzkovateľom v oblasti spracovania odpadu.

V článku 5 sa stanovuje doložka o preskúmaní.

V článku 6 sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti a začatia uplatňovania delegovaného aktu.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 9. 2. 2026,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 stanovením výnimiek zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES¹, a najmä na jeho článok 25 ods. 5,

keďže:

- (1) Článkom 25 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1781 sa hospodárskym subjektom od 19. júla 2026 zakazuje ničiť určité nepredané spotrebné výrobky.
- (2) Aby hospodárske subjekty mohli zničiť nepredané spotrebné výrobky, ak to je z akéhokoľvek z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1781 opodstatnené a vhodné, je potrebné stanoviť výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky uvedených v prílohe VII k uvedenému nariadeniu.
- (3) V závislosti od okolností opodstatňujúcich zničenie výrobkov môžu hospodárske subjekty naďalej byť schopné príslušné nepredané spotrebné výrobky repasovať, renovovať alebo darovať, a takisto vyradiť ich na účely prípravy na opätovné použitie v súlade s vymedzením pojmu „zničenie“ v článku 2 bode 34 nariadenia (EÚ) 2024/1781. V prípadoch, keď sa uplatňuje výnimka, sa nepredané spotrebné výrobky zničia v súlade s poradím priorít hierarchie odpadového hospodárstva stanovenej v článku 4 smernice 2008/98/ES, pričom prioritou je recyklácia pred inými formami zhodnocovania vrátane energetického zhodnocovania a operáciami zneškodňovania odpadu.
- (4) Účelom nariadenia (EÚ) 2024/1781 je zlepšiť environmentálnu udržateľnosť výrobkov. Zákaz stanovený v článku 25 ods. 1 daného nariadenia by však nemal hospodárskym subjektom brániť alebo ich obmedzovať pri prijímaní potrebných opatrení na zaručenie vysokej úrovne bezpečnosti a na zničenie nepredaných spotrebných výrobkov, ak predstavujú ohrozenie zdravia alebo bezpečnosti a keď nie sú možné žiadne iné zmierňujúce opatrenia.
- (5) Spotrebné výrobky nemusia byť v súlade s právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnym právom ani z iných dôvodov než dôvodov súvisiacich so zdravím alebo bezpečnosťou spotrebiteľov, napríklad z etických dôvodov, akým je nútená práca. V takých prípadoch môže zničenie daných výrobkov vyplývať z predmetných právnych predpisov ako povinnosť alebo primerané zmierňujúce opatrenie, a teda by malo byť povolené.

¹ Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>.

- (6) Ochrana práv duševného vlastníctva má zásadný význam pre zachovanie integrity vnútorného trhu a stimulovanie vývoja nových výrobkov a technológií a ich uvádzania na trh. V prípadoch, keď sa zistí, že nepredané spotrebné výrobky porušujú práva duševného vlastníctva, môže byť nevyhnutné ich zničiť, aby sa zabránilo ďalšiemu porušovaniu práv
- (7) Práva duševného vlastníctva môžu byť spojené aj s platnými a vynútiteľnými zmluvnými záväzkami, ako sú licencie obmedzujúce predaj alebo distribúciu výrobku po určitom dátume. Po uplynutí takého dátumu môže byť nevyhnutné výrobky zničiť, aby sa zaručilo účinné vykonávanie predmetných práv.
- (8) Niektoré spotrebné výrobky nemusia byť vhodné na opätovné použitie alebo repasovanie z dôvodu technickej nemožnosti odstrániť alebo trvalo zneprístupniť značky, logá alebo črty dizajnu výrobkov. Odstrániť ich môže byť potrebné v záujme dodržania práv duševného vlastníctva. Ďalším dôvodom nevhodnosti spotrebných výrobkov na opätovné použitie alebo repasovanie je ich nevhodnosť v konkrétnom kultúrnom, etickom alebo spoločenskom kontexte. Také výrobky síce môžu byť v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom, ale zároveň môžu byť kontroverzné a príčinou morálnej diskusie, etických otázok alebo byť v rozpore s prevládajúcimi spoločensky akceptovanými normami rešpektu, rovnosti alebo ľudskej dôstojnosti. Konkrétne, ale nie výlučne, sem patria výrobky, ktoré prispievajú k udržiavaniu diskriminácie, zneužívaniu stereotypov alebo sú založené na poburujúcom používaní jazyka alebo poburujúcich obrázkoch. V takých prípadoch by zničenie výrobkov malo byť možné, ak ide o najefektívnejšie a najvhodnejšie riešenie vzhľadom na dané technické výzvy. Pojem technická neuskutočniteľnosť sa vzťahuje na situácie, keď existujúce technológie, etablované technické vedomosti alebo odborné znalosti, ktoré má hospodársky subjekt k dispozícii, nie sú dostatočné alebo dostatočne spoľahlivé na vykonanie účinných nápravných opatrení.
- (9) Malo by byť možné poškodené výrobky zničiť, ak boli počas činností a postupov v celom dodávateľskom reťazci fyzicky poškodené, kontaminované alebo sa v ich dôsledku znehodnotili. Patria sem úkony ako nakladanie s výrobkami, ich skladovanie, preprava, maloobchodný predaj alebo vrátenie spotrebiteľmi, ak sa dané výrobky vracajú na základe práva odstúpiť od zmluvy stanoveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ², alebo prípadne počas dlhšej lehoty na odstúpenie od zmluvy, ktorú stanovil obchodník, za predpokladu, že oprava nie je technicky uskutočniteľná alebo nákladovo efektívna.
- (10) Mala by existovať možnosť zničiť výrobky, ktoré nie sú vhodné na svoj určený účel z dôvodu dizajnových alebo výrobných chýb, pre ktoré výrobok nie je funkčný. Výrobok by sa mal považovať za nefunkčný, ak nemá podstatné črty a vlastnosti, ktoré pri ňom spotrebiteľ môže oprávnene očakávať, alebo ak chyba znemožňuje jeho používanie na zamýšľaný účel. Zničenie takých výrobkov by sa malo povoliť len v prípade, ak sa nedajú opraviť.
- (11) Hospodárske subjekty môžu nepredané spotrebné výrobky na účely ich použitia alebo opätovného použitia darovať vhodným partnerom vrátane subjektov sociálneho hospodárstva, ktoré na základe svojich stanov alebo v rámci bežnej praxi prijímajú

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

dary v podobe predmetných spotrebných výrobkov, pričom sa uprednostňujú miestne dary v snahe minimalizovať environmentálne vplyvy a podporovať vytváranie udržateľných, participatívnych a inkluzívnych obchodných modelov a kvalitných pracovných miest v Únii. Ak sa táto ponuka predostrela, a to buď priamo aspoň trom vhodným subjektom sociálneho hospodárstva v rámci Únie alebo na ľahko dostupnej stránke webového sídla hospodárskeho subjektu počas minimálne ôsmich týždňov, a ponuku nik neprijal, v takom prípade by sa darované výrobky mohli zničiť. Subjektom sociálneho hospodárstva, ktoré prijímajú nepredané spotrebné výrobky ako dar, by sa malo povoliť dané výrobky zničiť, ak pre ne nedokážu nájsť príjemcov, s výnimkou prípadov, ak sa na také výrobky vzťahujú požiadavky triedeného zberu a prípravy na opätovné použitie vyradených nepredaných textílií stanovené v smernici 2008/98/ES alebo rovnocenné požiadavky platné pre iné skupiny výrobkov.

- (12) V snahe zabrániť neúmyselným negatívnym vplyvom na obehové obchodné modely, ktoré zahŕňajú predaj výrobkov po ich príprave na opätovné použitie, by malo byť možné zničiť nepredané spotrebné výrobky sprístupnené na trhu po operáciách, ktoré vykonali prevádzkovatelia v oblasti spracovania odpadu podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES³. V súlade s danou smernicou musí na to, aby odpad prestal byť odpadom, existovať trh pre dané zhodnotenú výrobky alebo dopyt po nich. V prípade absencie takého trhu by preto malo byť možné dané výrobky zničiť.
- (13) So zámerom zabrániť zneužívaniu a zaručiť opodstatnenosť výnimiek, ktoré hospodárske subjekty uplatňujú, aby zničenie výrobkov zostalo poslednou možnosťou, by mali existovať primerané overovacie mechanizmy v prípade potreby založené na existujúcich postupoch zabezpečovania kvality výrobkov. Hospodárske subjekty by mali počas piatich rokov uchovávať celú relevantnú dokumentáciu potrebnú na overovanie, aby umožnili príslušným vnútroštátnym orgánom vykonávať primerané kontroly. Keď sú rovnakými okolnosťami opodstatňujúcimi zničenie ovplyvnené viaceré výrobky, dokumentáciu možno zostaviť spoločne za všetky takéto výrobky.
- (14) Hospodárske subjekty, ktoré si sú vedomé okolností, na základe ktorých možno na nepredané výrobky uplatniť ktorúkoľvek z výnimiek stanovených v tomto nariadení, by mali prijímajúcemu prevádzkovateľovi v oblasti spracovania odpadu poskytnúť vyhlásenie s informáciami o uplatniteľnej výnimke na podporu účinnejších postupov triedenia, na zlepšenie miery opätovného použitia a recyklovania a na zníženie zbytočných nákladov na spracúvanie odpadu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „subjekt sociálneho hospodárstva“ je subjekt sociálneho hospodárstva vymedzený v článku 3 ods. 4i smernice 2008/98/ES;
2. „nákladovo efektívny“ je skutočnosť, že náklady na opravu alebo renovovanie výrobku neprevyšujú celkové náklady na jeho zničenie a na materiály, výrobu, balenie, prepravu,

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2018-07-05>).

naplnenie skladov a všetky ostatné administratívne alebo logistické náklady náhrady toho istého výrobku.

Článok 2

Výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky

Nepredané spotrebné výrobky uvedené v zozname v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2024/1781 možno za predpokladu, že je možné predložiť dokumentáciu uvedenú v článku 3, zničiť za všetkých týchto okolností:

- a) výrobok je nebezpečným výrobkom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/988⁴;
- b) výrobok nie je vhodný na svoj účel, pretože nie je v súlade s právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnym právom z iných dôvodov, ako sú dôvody uvedené v písmene a) a jeho zničenie vyplýva zo zákona alebo je vhodným a primeraným nápravným opatrením;
- c) zistilo sa, že výrobok porušuje práva duševného vlastníctva na základe právoplatného súdneho rozsudku, rozhodnutia vyplývajúceho z postupu alternatívneho riešenia sporov (ASR), oznámenia držiteľa práv, príslušného orgánu alebo subjektu oprávneného konať v mene držiteľa práv, alebo na základe interného vyšetrovania, ktoré vykoná hospodársky subjekt, za predpokladu, že hospodársky subjekt dokáže skutočnosť, že dochádza k porušeniu, náležite opodstatniť;
- d) výrobok je predmetom platnej a vynúiteľnej licencie alebo podobnej zmluvnej požiadavky chrániacej práva duševného vlastníctva, podľa ktorej predaj, distribúcia alebo akákoľvek iná podoba postúpenia výrobku po určenom období predstavuje porušenie daných práv duševného vlastníctva, pričom špecifikované obdobie uplynulo, za predpokladu, že hospodársky subjekt dokáže skutočnosť, že dochádza k porušeniu, náležite opodstatniť a preukázať, že zničenie výrobku je vhodným a primeraným nápravným opatrením;
- e) výrobok nie je vhodný na prípravu na opätovné použitie alebo repasovanie, pretože nie je technicky možné odstrániť alebo trvalo znepřístupniť značky, logá alebo rozpoznateľné črty dizajnu výrobkov,
 - i) ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva; alebo
 - ii) značky, logá alebo črty dizajnu výrobkov, ktoré sa považujú za nevhodné.
- f) výrobok možno oprávnene považovať za neprijateľný na spotrebiteľské použitie z dôvodu poškodenia vrátane fyzického poškodenia, znehodnotenia alebo kontaminácie vrátane hygienických problémov, bez ohľadu na to, či ich spôsobil spotrebiteľ alebo k nim došlo neúmyselne počas toho, ako s výrobkom nakladal hospodársky subjekt alebo iní

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/988 z 10. mája 2023 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES a smernica Rady 87/357/EHS (Ú. v. EÚ L 135, 23.5.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj>).

aktéri zapojení do dodávateľského reťazca, prepravy, maloobchodného predaja alebo skladovania, pričom oprava a renovovanie nie sú technicky uskutočniteľné alebo nákladovo efektívne;

- g) výrobok nie je vhodný na svoj zamýšľaný účel z dôvodu dizajnových alebo výrobných chýb, ktorých oprava nie je technicky uskutočniteľná;
- h) len ak neplatí žiadna z okolností uvedených v písmenách a) až g), výrobok bol ponúknutý na darovanie buď priamo aspoň trom vhodným subjektom sociálneho hospodárstva v rámci územia Únie alebo na ľahko dostupnej stránke webového sídla hospodárskeho subjektu počas minimálne ôsmich týždňov, a ponuku nik neprijal;
- i) výrobok prijal subjekt sociálneho hospodárstva nachádzajúci sa v Únii ako dar, ale nebolo možné nájsť preň žiadneho príjemcu;
- j) výrobok sa sprístupnil na trhu po príprave na opätovné použitie, ktorú vykonal prevádzkovateľ v oblasti spracovania odpadu, ale nebolo možné preň nájsť príjemcu.

Článok 3

Dokumentácia na overenie dodržiavania predpisov

Hospodárske subjekty uchovávajú počas piatich rokov od zničenia nepredaného spotrebného výrobku, na ktorý sa vzťahuje výnimka podľa článku 2, a na žiadosť príslušným orgánom v elektronickej podobe sprístupňujú do 30 dní od doručenia žiadosti, s výnimkou prípadov, keď príslušné vnútroštátne orgány majú dané informácie k dispozícii na základe iného právneho aktu, túto dokumentáciu:

- a) v prípade nebezpečného výrobku uvedeného v článku 2 písm. a):
 - buď i) opis zdravotných alebo bezpečnostných rizík, ktoré sú príčinou nedodržania všeobecných bezpečnostných požiadaviek uvedených v článku 5 nariadenia (EÚ) 2023/988, vrátane posúdenia bezpečnosti výrobku v súlade s článkom 6, 7 a 8 uvedeného nariadenia;
 - alebo ii) skúšobný protokol, z ktorého vyplýva prítomnosť chemikálií nevyhovujúcich pravidlám vo výrobku, spolu s údajom o uplatniteľnom právnom predpise Únie alebo vnútroštátnym právom;
- b) v prípade výrobku uvedeného v článku 2 písm. b) vyhlásenie o vlastnom posúdení, z ktorého vyplýva typ nedodržania pravidiel a uplatniteľné právne predpisy Únie alebo vnútroštátne právo;
- c) v prípade uvedenom v článku 2 písm. c) právoplatný rozsudok, rozhodnutie v rámci ARS alebo oznámenie uvedené v danom písmene alebo dokumentáciu z interného vyšetrenia, ktorá opodstatňuje skutočnosť, že došlo k porušeniu práv;
- d) v prípade uvedenom v článku 2 písm. d) licenciu, zmluvu alebo dohodu uzatvorenú s držiteľom práv, v ktorých sa výslovne špecifikujú obmedzenia distribúcie alebo iných foriem postúpenia výrobku po určenom období, spolu s opodstatnením zničenia výrobku ako vhodného a primeraného opatrenia;
- e) v prípade článku 2 písm. e) správu z inšpekcie alebo podporný doklad preukazujúce, že technické možnosti prípravy výrobku na opätovné použitie alebo repasovanie sa posúdili a určili ako neuskutočniteľné, v prípade potreby

vrátane vizuálneho dôkazu, technickej analýzy alebo znaleckého posudku ako opodstatnenia technickej neuskutočiteľnosti odstránenia alebo trvalého znepřístupnenia značiek, log alebo rozpoznateľných črt, ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva, alebo značiek, log alebo črt, ktoré sa považujú za nevhodné;

- f) v prípade poškodeného výrobku, ako sa uvádza v článku 2 písm. f), alebo výrobku nevhodného na zamýšľaný účel, ako sa uvádza v písmene g) daného článku, dokumentáciu v podobe:

buď i) dôkazu, že výrobok bol predmetom postupov posúdenia kvality vrátane vizuálnej kontroly a triedenia, pri ktorom je prioritou opätovné naplnenie skladov a opravy, vrátane opisu postupov posúdenia kvality, normalizovaných plánov nápravy pri konkrétnych typoch poškodenia a opisu konkrétnych prípadov, keď oprava a renovovanie nie sú možné z technických dôvodov alebo z dôvodu nákladovej efektívnosti, pokiaľ ide o výrobok uvedený v článku 2 písm. f), alebo z technických dôvodov, pokiaľ ide o výrobok uvedený v písmene g) daného článku;

alebo ii) záznamu z inšpekcie v podobe výsledkov technického testu, výsledkov z uplatniteľných praktických hodnotení alebo iných odborných posudkov, ktoré dokumentujú typ a závažnosť poškodenia zisteného pri poškodených resp. nevhodných predmetoch alebo dávkach a neuskutočiteľnosť nápravných opatrení z technických dôvodov alebo dôvodov nákladovej efektívnosti v prípade výrobku uvedeného v článku 2 písm. f), alebo z technických dôvodov v prípade výrobku uvedeného v písmene g) daného článku;

- g) v prípade uvedenom v článku 2 písm. h) dôkaz o ponúknutí na darovanie;
- h) v prípade uvedenom v článku 2 písm. i) vyhlásenie osvedčujúce, že výrobok bol prijatý ako dar a že preň nebolo možné nájsť príjemcu;
- i) v prípade uvedenom v článku 2 písm. j) dokumentáciu preukazujúcu, že výrobok bol prijatý od prevádzkovateľa v oblasti spracovania odpadu a že preň nebolo možné nájsť príjemcu.

Článok 4

Vyhlásenie pre prevádzkovateľov v oblasti spracovania odpadu

Hospodárske subjekty poskytujú prevádzkovateľovi v oblasti spracovania odpadu, ktorému dodávajú nepredané spotrebné výrobky, na ktoré sa vzťahuje jedna z výnimiek stanovená v článku 2, vyhlásenie o uplatniteľnej výnimke.

Článok 5

Preskúmanie

Komisia toto nariadenie preskúma, pričom zohľadní nové výrobky doplnené do prílohy VII k nariadeniu (EÚ) 2024/1781 alebo primeranosť výnimiek a konkrétne zväži, či nové vedecké údaje alebo vývoj vyspelej technológie opodstatňujú výnimku v prípade uplatňovania vysokokvalitných recyklačných technológií ako možnosti s najmenšími negatívnymi environmentálnymi vplyvmi. Komisia predstaví výsledky svojho preskúmania prípadne aj vrátane pracovnej verzie návrhu revízie nariadenia vždy, keď sa do prílohy VII uvedeného

nariadenia doplní nový výrobok a v každom prípade najneskôr [Úrad pre publikácie: vložte dátum = päť rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 19. júla 2026.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. 2. 2026

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN*